

בית הדין הצבאי המחוזי

מחוז שיפוטי דרום

סא"ל מאיר ויגיסר - שופט

בפני:

(ע"י ב"כ, סגן אמיר גונמן)

המבקש: התובע הצבאי

נגד

(ע"י ב"כ, סרן נתנאל יעקב-חי)

המשיב: ח/XXX סמ"ר ג' ב'

הכרעת - דין

על פי הודאתו, מורשע הנאשם בשתי עבירות של שימוש בסם מסוכן, לפי סעיף 7(א)+ג) סיפה לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) התשל"ג-1973. בהתאם לכתב האישום ולפרטים הנוספים.

ניתנה היום, י"ג בניסן התשע"ט, 18.4.2019, והודעה בפומבי ובמעמד הצדדים.

שופט

גזר - דין

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בשתי עבירות של שימוש בסם מסוכן. הנאשם התגייס לצה"ל בחודש מרץ 2016 ומשרת כנהג בט"ש בחטמ"ר אילת. החקירה בעניינו נפתחה בעקבות הודעתו של סמ"ר נ' בדבר החזקת סם ביחידה. הנאשם נעצר בתאריך 18.2.2019 והוא מוחזק במעצר מאז. במהלך השנתיים שקדמו למעצרו, השתמש הנאשם בביתו בסם מסוכן מסוג קנאביס במספר לא מועט של הזדמנויות, בצוותא חדא עם חיילים נוספים ולעיתים לבדו. במהלך השנה שקדמה למעצרו השתמש הנאשם בבסיס חטמ"ר אילת בסם מסוכן מסוג קנאביס במספר מועט של הזדמנויות. את השימושים בבסיס ביצע לעיתים לבדו ולעיתים בצוותא עם רב"ט ז', רב"ט א' ורב"ט ש'.

במהלך החקירה הנאשם שיתף פעולה והפליל את רב"ט ז', רב"ט א' ורב"ט ש', אשר בעקבות זאת הודו גם הם בחקירתם.

מהראיות שהוצגו בפניי עולה כי הנאשם מעולם לא נשפט בדין משמעתי. רס"ן ב', מפקדו של הנאשם, שיבח בחוות דעתו את הנאשם ואת תפקודו ביחידה. לדבריו של המפקד, הנאשם נחשב בין המובילים ביחידתו, בהיבט המקצועי והחברתי, והוא זכה לאמון מפקדו. מטעם ההגנה, הוגשו מסמכים לגבי מצבה הסוציאקונומי של משפחתו ומצבו הרפואי של אחיו של הנאשם. מחוות דעת גחל"ת עולה כי הנאשם משרת בתנאים של שבוע בבסיס ושבוע בביתו. בדברו האחרון הביע הנאשם חרטה על מעשיו ומסר כי הוא מעוניין להיות מהנדס חשמל במוסדות ממשלתיים ולהמשיך לתרום למדינה.

2. **התביעה** עתרה לקביעת מתחם עונש הולם שנע בין שלושה לשישה חודשים ולהטלת עונש מאסר בפועל של ארבעה חודשים, לצד מאסר מותנה, פסילת רישיונות נהיגה והורדה לדרגת טוראי. התביעה טענה כי הערכים החברתיים שנפגעו על ידי מעשיו של הנאשם הם הפגיעה בכוננות היחידה, באמון מפקדיו ובמשמעת הצבא. התביעה הדגישה כי הנאשם שימש בתפקיד נהג בט"ש ביחידה קרבית והשימושים שביצע בתפקידו זה הגבירו את הסיכון הפוטנציאלי. התביעה טענה כי מדובר בכישלון חוזר ונשנה של הנאשם לכל אורך תקופת שירותו. היא הפנתה לפסיקה התומכת בטענתה (ע' 58/15, ע' 2/18, ע' 19/17, ע' 94/17 וע' 4/19).

3. **ההגנה**, מנגד, פרסה את טיעוניה לשלושה: ראשית, היעדרם של נסיבות ייחודיות מחמירות; שנית, נסיבותיו האישיות של הנאשם והצטיינותו בשירות; ושלישית, עיקרון אחידות הענישה המחייב דמיון בענישת השותפים, ולמצער בהיבט של הרישום הפלילי. ההגנה הסכימה, שעל אף העובדה שהנאשם כבר מצוי במעצר יותר מ-60 ימים, יוטל עליו עונש של 60 ימי מאסר בכליאה ממשית ו-30 ימי מאסר בדרך של עבודה צבאית, כדי שיוכל ליהנות מהרישום הפלילי המופחת. לאחר שנתתי את דעתי לנסיבות הייחודיות של המקרה ולעיקרון הענישה האינדיווידואלית, החלטתי לקבל את עתירת ההגנה.

מתחם העונש ההולם

4. על פי סעיף 40ג(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") נדרש בית הדין, בעת קביעת מתחם הענישה, להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, המפורטות בסעיף 40ט' לחוק העונשין; כאשר העיקרון המרכזי העומד בבסיס קביעת מתחם הענישה הוא עיקרון ההלימה. בענייננו, הערכים החברתיים שנפגעו הם

המשמעת הצבאית ובכוננות היחידה, ובעיקר בשל העובדה כי השימוש בסם נערך גם ביחד עם חיילים אחרים, **בנסיבות צבאיות**. הנאשם משרת בתפקיד נהג בט"ש ביחידה לוחמת ומחזיק בהיתרי נהיגה על מספר כלי רכב, ומכאן שיש ממש בטיעונה של התביעה בדבר סיכון פוטנציאלי מוגבר הנשקף ממעשיו. עם זאת, בהיבט של מידת הסיכון, לא הוצגו נסיבות מחמירות כגון שימוש בסם במהלך משימת נהיגה או אף שימוש בסם לפני משימה שכזו. אכן, יש היבט של חומרה בכך שמעשיו של הנאשם פגעו באמון מפקדיו, וקיים צורך להרתיע חיילים אחרים מביצוע העבירה.

5. בעת קביעת מתחם העונש ההולם, התחשבתי בשיקול הנוגע **לאחידות הענישה** ונתתי משקל של ממש לעונשים שנקבעו בעניינם של שותפיו של הנאשם: תיק דרום (מחוזי) 105/19 **התובע הצבאי נ' רב"ט אנוירם** (2019) שם הוטל עונש של 90 ימי מאסר מתוכם 45 לריצוי בדרך של עבודה צבאית והיתר בכליאה ממשית לצד 6 חודשי פסילת רישיונות נהיגה, תנאי והורדה בדרגה; כעולה מגזר הדין גם אנוירם היה נהג בט"ש; תיק דרום (מחוזי) 102/19 **התובע הצבאי נ' רב"ט שמשון** (2019) שם הוטל עונש של 90 ימי מאסר מתוכם 30 לריצוי בדרך של עבודה צבאית והיתר בכליאה ממשית לצד 6 חודשי פסילת רישיונות נהיגה, תנאי והורדה בדרגה; תיק דרום (מחוזי) 102/19 **התובע הצבאי נ' רב"ט זגורי** (2019) שם הוטל עונש של 90 ימי מאסר מתוכם 40 לריצוי בדרך של עבודה צבאית והיתר בכליאה ממשית לצד 4.5 חודשי פסילת רישיונות נהיגה, תנאי והורדה בדרגה. תיקיהם של שלושת שותפיו הסתיימו בעונש הגורר **רישום פלילי מופחת**. בין הנאשם לבין שותפיו קיים **מכנה משותף רחב**, כיוון שכולם נחקרו באותה פרשה והשימושים המיוחסים להם התבצעו במשותף. הנאשם הוא שהפליל אותם בחקירתו במצ"ח. כולם השתמשו בסמים ביחידה במספר מועט של הזדמנויות או במספר הזדמנויות בודדות (ניסוחים שלא הצלחתי להבין אם קיים ביניהם הבדל של ממש).

לא התעלמתי מכך שעניינו של הנאשם הוא אומנם **מעט** חמור יותר, אך החומרה מתבטאת בעיקר בשימושים בנסיבות אזרחיות, שתדירותם היתה גדולה יותר. הפרשי החומרה אינם מצדיקים לטעמי את הבחנה בינו לבין שותפיו **בהיבט של הרישום הפלילי**.

6. לאור האמור, לאחר בחינת כלל השיקולים שאוזכרו לעיל, מצאתי לקבוע את מתחם הענישה בעניינו של הנאשם כך שינוע **בין 60 ימים מאסר בכליאה ממשית ו-30 ימי מאסר בדרך של עבודה צבאית ברף התחתון ל-180 ימי מאסר בפועל ברף העליון**. לצד זאת, יש להטיל עונש של מאסר על תנאי, פסילת רישיונות נהיגה, במתחם שנע בין 4.5 חודשים ל-12 חודשים והורדה בדרגה. אציין, כי בראייתי המתחם שקבעתי סוטה לקולה מן המתחם הראוי בנסיבות דומות, וזאת בשל הטעם של

אחידות הענישה (ראו ע/74,75/16 אלימלך נ' התובע הצבאי הראשי (2016) שם הורשע הנאשם ב-14 שימושים בסם בתוככי יחידתו; להלן: פרשת אלימלך).

קביעת העונש בתוך המתחם

7. התחשבתי בעברו הנקי של הנאשם ובחוות דעת מפקדו, שפורטה לעיל. כמו כן, התחשבתי בהודאתו, נטילת האחריות על מעשיו והחיסכון בזמן שיפוטי. משקל של ממש נתתי להשלכות ההרסניות שעלולות להיגרם לנאשם בעקבות ענישה שתגרור "רישום פלילי מלא", בשים לב לכך שהוא מצוי כפשע מסיום שירותו הצבאי. כפי שנקבע בפרשת אלימלך (פסקה 29) הכלל בדבר אחידות הענישה משפיע הן בעת קביעת המתחם והן בתוככי המתחם. משקל משמעותי יש לתת גם לכך, שהנאשם הודה באשמה ושיתף פעולה בחקירתו.

8. בהתחשב ברמת הענישה הנוהגת בפרשה, וכדי שלא להכתיים את הנאשם ב"רישום פלילי מלא" סברתי כי יש למקם את העונש שיוטל על הנאשם בתחתית מתחם העונש ההולם בנוגע למאסר בפועל, ולאזן את ההקלה בשניים: הראשון, החמרה בעונש הפסילה של רישיונות הנהיגה; והשני, לקבוע שעונש המאסר בפועל יעמוד על 60 ימים ולכך תצטבר תקופה של 30 ימים בדרך של עבודה צבאית. כך יוצא שלא כל ימי מעצרו ייחשבו כימי מאסר (וזאת, כאמור, על פי הצעת ההגנה).

9. סוף דבר - על הנאשם יושתו איפוא העונשים הבאים:

א. שישים (60) ימי מאסר בפועל בכליאה ממשית. תקופת המאסר תנוכה מתקופת מעצרו, בהתחשב בכך ששהה יותר משישים (60) ימים במעצר. הנאשם, סיים אפוא לרצות את עונש המאסר בכליאה ממשית.

ב. שלושים (30) ימי מאסר בפועל, בדרך של עבודה צבאית, בהתאם לתנאים שנמנו בחוות דעתה של רמ"ד שיקום במקמצ"ר. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו מיד לאחר שחרורו מן המאסר, על פי קביעתה של רמ"ד שיקום.

ג. תשעה (9) חודשי פסילת רנצ"א בפועל שמניינה החל מסיום עונש המאסר בעבודה צבאית. על הנאשם להפקיד את רישיונותיו עם סיום עונש המאסר בעבודה צבאית.

ד. שלושה (3) חודשי מאסר מותנים למשך שלוש (3) שנים לבל יעבור הנאשם כל עבירה המנויה בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973

ה. חודשיים (2) מותנים למשך שנתיים (2) לבל יעבור הנאשם עבירה שעניינה סירוב להיבדק לשם גילוי שימוש בסמים מסוכנים לפי סעיף 127א' לחש"צ או

עבירה של אי קיום הוראות לפי סעיף 133 לחש"צ שעניינה אי קיום הוראות פ"מ
33.0220 (למעט שתיית משקה משכר).

ו. הורדה לדרגת טוראי.

**ניתן והודע היום, כ"ז ניסן התשע"ט, 2.5.2019, בפומבי ובנוכחות הצדדים והנאשם.
זכות ערעור כחוק.**

שופט

העתק נכון מן המקור
גיסיקה אידוב, סמל
משקית משפט

חתימת המגיה
נערך ע"י י.י

תאריך הדפסה: 02/05/2019